

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ POWIERZONYCH
GMINIE Z ZAKRESU WSPIERANIA
RODZINY W 2024 ROKU**

Ciechanów 2024

Spis treści

Wstęp.....	2
1.1 Źródła finansowania.....	4
1.2. Środki finansowe z budżetu gminy.....	4
1.3. Środki finansowe z Funduszu Pracy.....	4
1.4. Wydatki związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2024 roku.....	4
2. Charakterystyka systemu wspierania rodziny.....	5
2.1.Tworzenie i rozwój systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Miejskiej Ciechanów.....	5
2.1.1. Praca socjalna.....	5
2.1.2. Wsparcie asystenta rodziny.....	9
2.1.3. Pomoc psychologiczna.....	11
2.1.4. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego.....	13
2.1.5.Tworzenie warunków do działania dla rodzin wspierających.....	13
2.2. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej.....	14
3. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	16
4. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny.....	23
5. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.....	23

Wstęp

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zobowiązującej Prezydenta Miasta Ciechanów do złożenia **Radzie Miasta** rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań. Realizatorem zadań wynikających z wymienionej ustawy był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

Uchwałą nr 649/LXV/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 23 lutego 2023 roku został przyjęty Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025. Program odpowiada na realne problemy, towarzyszące lokalnej społeczności, szczególnie w obszarze funkcjonowania rodziny. Głównym założeniem programu jest prewencja i profilaktyka oraz tworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie biologicznej.

Cele szczegółowe programu:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin w szczególności rodzin wielodzietnych.
2. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej z uwzględnieniem potrzeb asystentów rodziny.
3. Zintegrowane podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu problemów współczesnej rodziny.
4. Rozwijanie wielotorowego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych i rodzin z sytuacji kryzysowej

Rodzina stanowi potencjał, którego rozwój, zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i społecznym, jest głównym podmiotem polityki rodzinnej. Wpływ środowiska rodzinnego jest jednym z głównych czynników determinujących rozwój dziecka i jego późniejszą adaptację do udziału w życiu społecznym. Prawidłowe relacje w rodzinie sprzyjają minimalizowaniu ryzyka powstawania różnorodnych problemów społecznych, takich jak; przemoc, uzależnienia, nieumiejętność zaspakajania własnych potrzeb, bezrobocie. Prawidłowe relacje w rodzinie zapewniają poczucie bezpieczeństwa warunkujące optymalny przebieg integracji jednostki ze społeczeństwem. Myśląc zatem o wspieraniu rodziny, nie sposób przecenić roli profilaktyki, jako elementu chroniącego przed powstawaniem deficytów. Jest on często umniejszany, gdyż skala problemów przeżywanych przez rodziny zazwyczaj koncentruje uwagę na działaniach o charakterze korygująco – naprawczym, pomijając niejako element zapobiegania problemom. Należy przyjąć, że im większa inwestycja w profilaktykę rodziny, tym mniejsze zagrożenie wystąpienia kryzysów, trudności które mogą naruszyć jej integralność i w konsekwencji powodować konieczność zaangażowania większych nakładów ekonomicznych, niezbędnych, aby przywrócić stabilność systemu rodzinnego

Do zadań samorządu powiatowego należy zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz proces usamodzielniania wychowanków.

Zadania samorządu województwa to prowadzenie regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych dla dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji oraz interwencyjnych ośrodków readaptacyjnych dla małych dzieci do 1 roku życia oczekujących na adopcję.

1. Analiza wydatkowania środków finansowych przez MOPS w 2024 roku na realizację zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1.1 Źródła finansowania

Wydatki Gminy Miejskiej Ciechanów w 2024 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynosiły 1.234.853,38 zł.

Na wydatkowaną kwotę składały się:

1. Środki finansowe z budżetu gminy – 1.145.413,41 zł (92,76%)
2. Środki finansowe z Funduszu Pracy – 68.675,56 zł (5,56%)
3. Środki finansowe z budżetu wojewody – 20.764,41 zł (1,68%).

1.2. Środki finansowe z budżetu gminy

Wydatki z budżetu gminy poniesione w 2024r. na realizację zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy wyniosły 1.145.413,41 zł

w tym:

- opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 579.222,00 zł (50,57%),
- opłaty za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – 364.322,05 zł (31,81%)
- zatrudnienie asystenta rodziny – 201.869,36 zł (17,62%).

1.3. Środki finansowe z Funduszu Pracy

Wojewoda przekazał Gminie Miejskiej Ciechanów środki pozyskane z Funduszu Pracy na realizację „Programu asystent rodziny w 2024 r.” w wysokości 68.675,56 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny w wysokości nieprzekraczającej w I półroczu 30% wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, a w drugim półroczu 2024r. w wysokości nieprzekraczającej 27,8% kosztów zatrudnienia.

1.4. Środki finansowe z budżetu wojewody

W związku z realizacją rządowego Programu „Dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci dodatku motywacyjnego, wojewoda przekazał Gminie Miejskiej Ciechanów środki w wysokości 20.764,41 zł.

1.5. Wydatki związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2024 roku.

<i>Dzi ał</i>	<i>Rozdział</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Plan</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>%</i>
855	Rodzina				
	85504	Wspieranie rodziny – asystent rodziny	342.143,45	291.309,33	85,14
	85508	Rodziny zastępcze	369.800,00	364.322,05	98,52
	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	583.200,00	579.222,00	99,32

Dane MOPS Ciechanów

2. Charakterystyka systemu wspierania rodziny

Do podstawowych zadań nałożonych na samorząd gminy z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w szczególności należy:

1. Tworzenie i rozwój systemu wsparcia dla rodziny poprzez:
 - pracę asystenta rodziny,
 - pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego,
 - tworzenie warunków do działania dla rodzin wspierających.
2. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej:
 - rodzinnej pieczy zastępczej,
 - instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
4. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich w wersji elektronicznej i papierowej wojewodzie.

2.1. Tworzenie i rozwój systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Miejskiej Ciechanów

2.1.1. Praca socjalna

Praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej lub ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W 2024 roku w 1339 rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej 303 rodziny wychowywały małoletnie dzieci. Analiza rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wskazuje, że w 2024 roku w porównaniu z latami 2022 i 2023 odnotowano mniejszą liczbę rodzin z dziećmi.

Typ rodzin wychowujących małoletnie dzieci ze względu na liczbę osób w rodzinie

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	2024

	2022	2023	2024	Liczba osób w rodzinach
Rodziny z dziećmi ogółem	339	352	303	1113
o liczbie dzieci	142	138	115	296
1				
2	108	130	101	361
3	55	44	52	238
4	21	22	19	109
5	11	13	12	80
6 i więcej	2	5	4	29

Dane MOPS Ciechanów

W 2024 roku pracownicy socjalni problemy w obszarze trudności opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowali w przypadku 182 rodzin korzystających z systemu wsparcia pomocy społecznej. W porównaniu z wcześniejszymi okresami sprawozdawczymi, liczba rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma tendencję rosnącą. W stosunku do rodzin w kryzysie podejmowane są działania o charakterze kompleksowym w podejściu interdyscyplinarnym, mające na celu wzmocnienie lub przywrócenie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Dane dotyczące liczby rodzin, u których zdiagnozowano bezradność opiekuńczo-wychowawczą

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		2024 r.	
	2022 r.	2023 r.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Liczba rodzin z dziećmi przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze w tym:	147	179	182	648
a) rodziny niepełne	101	79	68	253
b) rodziny wielodzietne	46	54	56	333

Dane MOPS Ciechanów

W pracy socjalnej głównie wykorzystywana była metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. W tym zakresie podejmowano wielopłaszczyznowe działania mające na celu poprawienie funkcjonowania rodziny. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

1. analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
2. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
3. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
4. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
5. pomocy w integracji rodziny,
6. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
7. dążeniu do reintegracji rodziny.

Działania w obszarze wzmocnienia funkcji rodzicielskich wymagają zwiększonego nakładu pracy, polegającej na uświadomieniu rodzicom konsekwencji oraz następstw ich działań i zachowań, proponowania działań naprawczych, wspierania w osiąganiu zamierzonych celów i monitorowania postępów, współpracując przy tym z innymi organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze wspierania rodziny i dziecka. Działania w tym zakresie nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w tworzonej dokumentacji i są niewymierne. Często wiele godzin pracy jest poświęconych na udzielaniu porad, informacji, pomocy w załatwieniu spraw, podejmowaniu interwencji w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, ustalenia faktycznych trudności jak i potencjału tkwiącego w rodzinach oraz poszukiwania rozwiązania problemów.

Pracownicy socjalni w celu wzmocnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodzin ściśle współpracowali z następującymi instytucjami:

- Punktem Wsparcia Dziecka i Rodziny funkcjonującym w strukturze Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów,
- Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów,
- Sądem Rejonowym w Ciechanowie, w szczególności z II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie będącym organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej dla dzieci pochodzących z Gminy Miejskiej Ciechanów,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie,
- Komendą Powiatową Policji w Ciechanowie,
- Pedagogami i wychowawcami szkół podstawowych i ponadpodstawowych w Ciechanowie,
- Placówkami ochrony zdrowia,
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Mławie.
- Organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin.

Współpraca z wymienionymi wyżej instytucjami miała zarówno charakter konsultacji, wymiany informacji, podejmowania wspólnych działań na rzecz rodzin, która polegała również na realizacji działań zmierzających do powrotu dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. W 2024 roku pracownicy socjalni:

1. Przygotowali 92 opinie dotyczących sytuacji socjalno-bytowej rodzica biologicznego w celu ustalenia przez PCPR planu pomocy dziecku oraz oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

2. Sporządzili 79 opinii na potrzeby Sądu Rejonowego w Ciechanowie Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.
3. Uczestniczyli w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w trakcie których dokonywano oceny całokształtu sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w pieczy, w tym:
 - a) Spotkania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie
 - b) Spotkania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Ciechanowie.
 - c) Spotkania grup dotyczących analizy sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną również z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Należy podkreślić, że pracownicy socjalni i asystenci rodziny podejmowali oddziaływania w stosunku do rodziców biologicznych współpracując przy tym z organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. W/w pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny współpracowali z instytucjami organizującymi system pieczy zastępczej również w okresie pobytu dzieci w domu rodzinnym, na przykład w czasie wakacji i ferii zimowych lub świątecznych. Pracownicy socjalni monitorowali funkcjonowanie rodziców lub wskazanych opiekunów dzieci w zakresie wywiązywania się z funkcji opiekuńczo-wychowawczych w okresach pobytu dzieci w domu rodzinnym i prowadzili edukację w obszarze stopnia zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych.

W roku sprawozdawczym działając w zakresie przeciwdziałania przemowy w rodzinie, schronienie i wsparcie specjalistyczne w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Mławie otrzymała matka z jednym dzieckiem. W związku z trudną sytuacją zdrowotną dziecka (z orzeczoną niepełnosprawnością) i życiową, rodzina otrzymała mieszkanie z zasobów gminy zgodnie z ustawą „Za życiem”.

Mimo podejmowanych oddziaływań w zakresie wzmocnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do rodzin wychowujących małoletnie dzieci, pracownicy socjalni i asystenci rodziny napotykają na ogromne bariery wynikające ze skrajnie niskich kompetencji wychowawczych, często spowodowanych uzależnieniami, zaburzeniami psychicznymi lub barierami w obszarze pełnienia funkcji poznawczych, obciążonymi deficytami intelektualnymi. W takich przypadkach dochodziło jednak do sytuacji umieszczania dzieci w systemie pieczy zastępczej. W roku 2024 umieszczono 22 dzieci w systemie pieczy zastępczej, przy czym w 20 przypadkach Sąd Rejonowy w Ciechanowie wydał postanowienie o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, z powodu:

- skrajnej niezaradności życiowej spowodowanej uzależnieniami, zaburzeniami psychicznymi, dysfunkcjami intelektualnymi, zaburzeniami osobowości – 19 dzieci,
- zgonu rodziców- 1 dziecko.

Dwoje dzieci zostało zabezpieczone zgodnie z 2a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Analiza dotycząca liczby postanowień Sądu w sprawie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

	Liczba postanowień o umieszczenie w pieczy zastępczej wydanych przez Sąd Rejonowy w Ciechanowie w Gminie Miejskiej Ciechanów		
	2022	2023	2024
Liczba rodzin	7	6	15
Liczba dzieci	12	11	22

Dane MOPS Ciechanów

2.1.2. Wsparcie asystenta rodziny

Pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny kierowana jest do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pracownik socjalny pracujący z rodziną, widząc konieczność wprowadzenia asystenta w rodzinie sporządzał wywiad środowiskowy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. W wywiadzie przedstawiał obszary dysfunkcji występujących w rodzinie i wnioskował o przydzielenie usługi asystenta. Po zatwierdzeniu wniosku przez dyrektora, asystent rozpoczynał pracę z rodziną. Objęcie opieką asystenta rodziny może nastąpić również na wniosek Sądu. W 2024 roku 10 rodzin korzystało z usługi w związku z interwencją Sądu, który na podstawie postanowienia zobowiązał rodziny niewydolne wychowawczo do współpracy z asystentem rodziny.

Analiza pomocy udzielonej w formie wsparcia asystenta w latach 2022-2024

	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny		
	2022	2023	2024
Liczba asystentów rodziny	3	3	3
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia	47	51	57
Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta	138	145	151
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wyrażony w miesiącach	40	40	36,6
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem	12	17	10

Dane MOPS Ciechanów

Asystentem rodziny może być osoba z wyższym wykształceniem, posiadająca zaświadczenie o niekaralności, nie może być pozbawiona władzy rodzicielskiej i nie może mieć zawieszanej władzy rodzicielskiej. Rolą asystenta jest praca z rodziną niewydolną wychowawczo i doprowadzenie jej do prawidłowego funkcjonowania.

Zadania asystentów rodziny skupiały się wokół podniesienia kompetencji społecznych, w tym głównie:

- pomocy w budowaniu prawidłowego wzorca rodzica,
- pomocy w zakresie dbania o sytuację zdrowotną w szczególności małoletnich dzieci,
- pomocy w podjęciu leczenia odwykowego i korzystania ze specjalistycznego wsparcia,
- wzmocnieniu kompetencji rodziców,
- pomocy w egzekwowaniu obowiązku szkolnego dzieci,

- pomocy w budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny,
- pomocy w poszukiwaniu pracy,
- pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach,
- doradztwo w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- pomocy w planowaniu budżetu domowego,
- pomocy w wyrobieniu nawyków higienicznych i utrzymania czystości w najbliższym otoczeniu.

Asystenci rodziny prowadzili dokumentację potwierdzającą działania podejmowane w konkretnych rodzinach, przygotowywali okresowe oceny oraz uczestniczyli w przygotowaniu opinii o rodzinie na potrzeby sądu, współpracowali z innymi podmiotami podejmującymi działania na rzecz wsparcia rodzin, w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, z innymi przedstawicielami instytucji (kuratorem, pedagogiem szkolnym, wychowawcą, pracownikiem socjalnym itp.).

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie zatrudniał 3 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę na pełne etaty w systemie zadaniowym. Wynagrodzenia asystentów dofinansowane zostały z budżetu wojewody, w ramach programów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tj. Programu wspierania rodziny "Asystent rodziny w 2024 r." oraz "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027".

Asystenci podejmowali pracę z rodziną, wspierali w trudnościach w taki sposób, by nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Działaniami wspierającymi, motywującymi i pomocowymi asystenci objęli 57 rodzin, w których wychowywało się 151 dzieci. W przypadku 43 rodzin usługa jest kontynuowana w 2025 roku, natomiast w 15 rodzinach korzystających z usług, asystent zakończył pracę ze względu na:

1. osiągnięcie celów - 4
2. brak współpracy ze strony rodziny - 7
3. brak efektów - 1
4. zmianę metody pracy – 3.

Działania asystenta w zakresie Ustawy „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisywanie mu funkcji koordynatora w zakresie wsparcia oferowanego kobietom w ciąży z powikłaniami lub rodzącej dziecko, u którego w prenatalnej fazie rozwoju lub w czasie porodu zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu. Każda kobieta w ciąży z powikłaniami i jej rodzina może skorzystać z pomocy i wsparcia asystenta rodziny, który na podstawie pisemnego upoważnienia może załatwiać w jej imieniu sprawy w różnych instytucjach oraz:

- będzie mógł reprezentować przed instytucjami i urzędami,
- udzieli wsparcia psychologicznego,
- udzieli pomocy w przezwyciężaniu problemów wychowawczych,
- będzie wspierał w realizacji codziennych obowiązków

W 2024 roku w przypadku 4 rodzin przeżywających takie sytuacje asystent rodziny nawiązał kontakt, udzielił porad w ramach możliwości uzyskania wsparcia oraz proponował usługę asystenta rodziny. Wolę współpracy wyrażały jedynie rodziny wychowujące dzieci z niepełnosprawnością, które już w poprzednich latach korzystały z tej formy wsparcia i w ramach wskazywanych potrzeb otrzymały kompleksową pomoc.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zakłada również wsparcie finansowe w formie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zestawienie realizacji świadczeń pieniężnych „Za życiem”

	Świadczenia „Za życiem”		
	2022	2023	2024
Liczba rodzin	9	4	4
Liczba dzieci	9	4	4
Kwota świadczeń	36.000,00	16.000,00	16.000,00

Dane MOPS Ciechanów

2.1.3. Pomoc psychologiczna

W 2024 r z pomocy psychologicznej łącznie skorzystało 119 rodzin, przy czym opieką psychologiczną objęto 125 członków. Psycholog udzielił łącznie 354 konsultacji. Usługi świadczone były w wymiarze około 40 godzin miesięcznie. Były to konsultacje psychologiczne, interwencje kryzysowe, konsultacje wychowawcze, konsultacje psychotraumatologa, jak również terapia w takim podejściu.

W indywidualnych sytuacjach kryzysowych organizowane było wsparcie psychologiczne lub pomoc we współpracy z Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów lub Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie jak również pogotowiem i policją oraz Lokalnym Punktem Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem.

Zdarzało się, że współpraca dotyczyła organizowania wsparcia psychologicznego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, pomocy prawnej oraz natychmiastowej pomocy psychiatrycznej dla osób z nasilonymi objawami psychotycznymi lub zgłaszanym zamiarem odebrania sobie życia.

Poniższe zestawienie zawiera szczegółowe dane dotyczące odbiorców usług MOPS z uwzględnieniem lat 2022-2024.

Organizacja pomocy psychologicznej w MOPS

Wzrost	2022		2023		2024	
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego	Łączna liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego	Łączna liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia psychologicznego	Łączna liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia
Wsparcie psychologa	61	74	82	93	119	125

Wsparcie psychologa koncentrowało się wokół:

- d) pomocy w kryzysach psychologicznych związanych z trudną sytuacją życiową,
- e) analizowaniu problemów w systemie rodzinnym,
- f) wsparcia rodziców w wychowaniu,
- g) przepracowywaniu traum rozwojowych, mających destruktywny wpływ na funkcjonowanie w życiu codziennym
- h) wsparcia w żałobie przy śmierci bliskiego członka rodziny, szczególnie w żłobie traumatycznej
- i) doświadczania destrukcyjnych myśli np. prowadzących do okaleczeń, podejmowania ryzykownych działań,
- j) pomocy w sytuacjach osób narażonych na przemoc fizyczną, psychiczną, rodzinom z problemem uzależnień,
4. braku wsparcia w rodzinie i osobach bliskich,
5. chorób somatycznych i wieku starczego powodującego zaburzone funkcjonowanie społeczne i psychiczne,
6. deficytu psychologicznego i społecznego funkcjonowania wynikającego ze środowiska życia,
7. odczuwania stresu w związku z doświadczaniem sytuacji okołorozwodowych,
8. niezaradności życiowej,
9. diagnozy możliwości poznawczych,
10. kłopotów dzieci i młodzieży z rówieśnikami, trudnościami w nauce, zmaganiem z bólem niewiadomego pochodzenia, samookaleczaniem się, myślami samobójczymi, zachowaniami zbyt agresywnymi, wycofaniem bądź trudnościami adaptacyjnymi,
11. zaniedbywania lub zaniechania wypełniania obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zagrożonych całkowitą lub częściową utratą praw rodzicielskich,
12. wsparcia w samotnym rodzicielstwie,
13. zaburzeń psychicznych ograniczających prawidłowe funkcjonowanie psychiczne i społeczne,
14. wspieraniu młodzieży w trudnym momencie rozwojowym,

15. wspieraniu dzieci i młodzieży zmagających się z wykluczeniem i przemocą emocjonalną i fizyczną w szkole,
16. terapii osób dotkniętych CPTSD (ofiar gwałtów, zmagających się ze zdysocjowaną osobowością),
17. terapii osób dotkniętych Desnos, zaburzeniami osobowości, jak również zaburzeniami z Osi I (np. lękowymi, depresyjnymi) lub jednym i drugim,
18. interwencji kryzysowych osób będących w ostrych lub przemijających stanach psychotycznych, zmagających się z urojeniami. W sytuacjach gdy treść myślenia jednostki, niepokój czy poczucie zagrożenia stanowiło niebezpieczeństwo dla ich zdrowia lub zagrażało innym,
19. wsparcia rodzinom, w których choroba fizyczna rodzica i jego sposób radzenia sobie z nią zaburzyła system rodzinny a błędy wychowawcze i zaniedbania rodziców spowodowały zaburzenia w dzieci, które wykluczyły je z życia społecznego i zawodowego.
20. systematycznych konsultacji z pracownikami MOPS, dotyczących sytuacji rodzin i związanych z nimi trudności.

2.1.4. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego

Od 1 października 2020 roku działania w zakresie organizacji zajęć pozalekcyjnych realizowane są na podstawie art. 4¹ ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W tym zakresie Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów realizowało przedsięwzięcia między innymi w zakresie:

1. Organizacji zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
2. Prowadzenia Punktu Wsparcia Dziecka i Rodziny.

2.1.5. Tworzenie warunków do działania dla rodzin wspierających

Uzupełnieniem systemu wsparcia w środowisku lokalnym jest możliwość objęcia dziecka i rodziny pomocą rodziny wspierającej. Z bezpośredniego otoczenia dziecka (np. sąsiedzi, rodzina zaprzyjaźniona) wyszukuje się rodzinę wspierającą, która pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu właściwej postawy przy wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzinę wspierającą ustanawia Prezydent Miasta po uzyskaniu pozytywnej opinii od Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie wywiadu środowiskowego. Zasady zwrotu poniesionych kosztów określa umowa zawarta pomiędzy rodziną wspierającą a Prezydentem Miasta. Rodzinie wspierającej przysługuje zwrot kosztów związanych z udzielaną pomocą w opiece i wychowaniu dziecka (np. zwrot kosztów biletów do kina, teatru, na basen itp.).

W 2024 roku Ośrodek podejmował działania propagujące informacje w zakresie pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej np. ogłoszenie na stronie internetowej Ośrodka, bezpośrednie rozmowy z mieszkańcami miasta sąsiadującymi z rodzinami doświadczającymi kryzysów z powodu trudności opiekuńczo-wychowawczych. Mimo podejmowanych działań Ośrodek nie pozyskał kandydatów, którzy zadeklarowali stałą

formę wsparcia na rzecz tych rodzin, poprzez podpisanie porozumienia w zakresie pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Działania w zakresie naboru osób do pełnienia tej funkcji będą kontynuowane.

2.2. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej.

Po wejściu w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, czyli od 1 stycznia 2012 roku, wydatki związane z pobytami dzieci w pieczy zastępczej częściowo obciążają gminę na terenie, której dziecko zamieszkuje. Decyzję o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej podejmuje sąd, zaś odpłatność za pobyt dzieci w różnych formach pieczy zastępczej ustala powiat. Gmina nie ma wpływu na podejmowane decyzje.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze spokrewnione to takie, w których opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmuje rodzina zobowiązana do alimentacji (np. dziadkowie) oraz rodzeństwo, które nie jest zobowiązane do alimentacji.

Rodzinę zastępczą niezawodową tworzą osoby niespokrewnione z dzieckiem oraz krewni niebędący wstępnymi i zstępnymi dziecka, (czyli np. ciocie, wujkowie).

Rodzinę zawodową, w tym zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego, tworzą osoby niespokrewnione z dzieckiem. Pogotowie rodzinne zajmuje się dziećmi przez krótki okres czasu tj. od chwili umieszczenia dziecka w rodzinie do momentu wydania postanowienia sądu o jego dalszych losach.

W rodzinach zastępczych, w tym samym czasie, nie może przebywać więcej niż troje dzieci lub pełnoletnich wychowanków chyba, że zajdzie konieczność umieszczenia liczniejszego rodzeństwa. Rodzinny dom dziecka działa na podobnych zasadach jak rodzina zastępcza zawodowa, ale jest przygotowany do sprawowania pieczy nad większą liczbą dzieci, nie więcej jednak niż nad ośmiorgiem. Rodziny zastępcze zawodowe oraz osoby prowadzące rodzinny dom dziecka są zobowiązane do odbycia specjalistycznego szkolenia w rozszerzonej formie i otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie.

Do instytucjonalnych form pieczy zastępczej zalicza się placówki opiekuńczo-wychowawcze, które zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, w sytuacji, gdy nie może być ono umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 94 dzieci z 71 rodzin biologicznych, w tym 65 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych i 29 dzieci w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Poniższe dwie tabele prezentują dzieci umieszczone na zasadach obowiązujących od stycznia 2012 roku, w stosunku do których Gmina Miejska Ciechanów ponosi koszty utrzymania (83 dzieci – koszt 943.544,09 zł.) oraz zestawienie ogólnej liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej z uwzględnieniem 10 dzieci umieszczonych przed 2012 r.

Dzieci przebywające w systemie pieczy zastępczej w 2024 roku, w których Gmina ponosiła koszty.

Rodzina zastępcza/placówka	Liczba rodzin zastępczych /placówek	Liczba dzieci	Liczba rodzin biologicznych
Rodzina zastępcza zawodowa	6	8	9
Rodzina zastępcza niezawodowa	11	11	11
Rodzina zastępcza spokrewniona	27	36	27
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	29	19
Razem	44 rodzin 7 placówek	83	63

*Dane MOPS Ciechanów****Łączne zestawienie dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej w 2024 roku***

Rodzina zastępcza/placówka	Liczba rodzin zastępczych /placówek	Liczba dzieci	Liczba rodzin biologicznych
Rodzina zastępcza zawodowa	6	8	6
Rodzina zastępcza niezawodowa	11	11	11
Rodzina zastępcza spokrewniona	35	46	35
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	29	19
Razem	52 rodziny 7 placówek	94	71

Dane MOPS Ciechanów

*Dzieci z terenu miasta Ciechanów w 2024 roku przebywały w 7 placówkach zapewniających instytucjonalną formę pieczy zastępczej tj.:

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Ciechanowie,
2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasz Dom” w Ciechanowie,
3. Dom dla dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu,
4. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tarłowie,
5. Dom Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi,
6. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Opatowie,
7. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Siemiatycze.

W pieczy zastępczej dzieci przebywają do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, tj. adopcji lub powrotu do rodziny biologicznej, ewentualnie do osiągnięcia pełnoletności i usamodzielnienia się. Do tego czasu Gmina partycypuje w kosztach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i należy to do zadań własnych gminy.

Analiza danych dotyczących ilości dzieci przebywających w pieczy w latach 2022-2024, w których Gmina Miejska Ciechanów uczestniczy w kosztach utrzymania.

Forma zabezpieczenia	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej		
	2022	2023	2024
Rodziny zastępcza	58	61	65
Placówka Opiekuńczo-wychowawcza	15	19	29
Łącznie	73	80	94
Wydatki finansowe	558.134,67 zł	670.654,28 zł	943.544,09 zł

Dane MOPS Ciechanów

Wysokość kosztów ponoszonych przez gminę jest uzależniona od długości okresu, w którym dziecko przebywa w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku system pieczy zastępczej opuściło łącznie 5 dzieci, w tym:

- 4 dzieci usamodzielnily się,
- 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej.

3. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wypełniając dyspozycje zapisane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej został opracowany i przyjęty Uchwałą nr 649/LXV/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 23 lutego 2023 r. „Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2023-2025”. Adresatami „Programu” są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujące na terenie Miasta Ciechanów.

Program obejmuje działania w następujących obszarach:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin w szczególności rodzin wielodzietnych:

- wsparcie finansowe z funduszu pomocy społecznej, z systemu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego;

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024
1	Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej	1248	1357	1339
2	Liczba rodzin objętych świadczeniami rodzinnymi	672	592	448
	Kwota świadczeń rodzinnych w złotych	2.538.511	2.041.793	1.595.022
3	Liczba rodzin objętych świadczeniami Funduszu alimentacyjnego	265	230	214
	Kwota świadczeń Funduszu alimentacyjnego w złotych	1.824.897	1.737.415	1.693.252

Dane MOPS Ciechanów

- Przyznawanie i wypłatę stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, ulg dla rodzin wielodzietnych (karta dużej rodziny);

Lp.	Wyszczególnienie	2022	2023	2024
1	Liczba uczniów, którym przyznano stypendia	185	180	155
	Kwota świadczeń w złotych	215.147,00	179.961,00	121.644,00
2	Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	9967	9264	9052
	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w złotych	2.720.879,00	2.950.887,00	2.956.788,00
3	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny,	642	649	337
	w tym dotyczących dzieci	132	172	118

Dane MOPS Ciechanów i Urzędu Miasta Ciechanów

- Organizowanie wsparcia we współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie zabezpieczenia potrzeb rodzin z dziećmi, w tym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

Dane dotyczące liczby rodzin objętych pomocą w ramach POPŻ/ FEPŻ, w latach 2022-2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba wydanych skierowań	736	545	381
Łączna ilość osób, w tym:	1769	1322	1374
a) Liczba rodzin z dziećmi	610	257	165
b) Liczba osób z niepełnosprawnością	181	112	109

Dane MOPS Ciechanów

Współpracę w tym zakresie prowadzono z 5 organizacjami pozarządowymi:

3. Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych „Serce Matki”,
4. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków,
5. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
6. Ciechanowskie Stowarzyszenie Filantrop,
7. Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ciechanowie.

Od 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Bankiem Żywności zapewnia wsparcie w formie artykułów żywnościowych mieszkańcom miasta, w tym również pochodzenia ukraińskiego na takich samych zasadach jak obywatele Polski.

- Tworzenie instytucjonalnych form spędzania czasu wolnego, zajęć pozalekcyjnych, wypoczynku letniego lub zimowego, wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych	29	29	29
Liczba dzieci uczestniczących w półkoloniach	60	60	0
Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku w ramach Programu „Pogodne Lato”	17	12	9

*Dane Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz MOPS Ciechanów***2. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej z uwzględnieniem potrzeb asystentów rodziny.**

W celu zwiększenia kompetencji i umiejętności zawodowych asystentów rodziny i pracowników socjalnych, współpracowano z instytucjami szkoleniowymi, w szczególności z Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów, Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej, Mazowieckim Forum Ośrodków Pomocy Społecznej przy Stowarzyszeniu BORIS w Warszawie, oraz organizacją pozarządową - Polskim Czerwonym Krzyżem Oddział Rejonowy w Ciechanowie w zakresie organizacji szkoleń. W

2024 roku pracownicy działający na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym brali udział w następujących szkoleniach:

- Spotkania informacyjno – szkoleniowe na temat substancji psychoaktywnych,
- Strategie interwencji w obszarze przemocy: praca z dorosłymi i nieletnimi sprawcami,
- Ustawa o pomocy społecznej,
- Zakres prac Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Superwizje adresowane do członku Zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno -pomocowych,
- Doskonalenie grup zawodowych realizujących zadania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej w rodzinie poprzez edukację społeczną i profilaktykę,
- Świadomości zagrożeń - akcja informacyjno-profilaktyczna PCK służąca przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Przemoc domowa - strategie ochrony i wsparcia dla osób doznających przemocy - jak z nimi rozmawiać i pracować,
- Forum Pracowników socjalnych omawiające obszary wspierania osób doświadczających kryzysów społecznych,
- Wywiad i kontrakt socjalny – jako narzędzie,
- Praca z osobami chorymi psychicznie,
- Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego nt. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Planowanie i organizacja usług społecznych dla społeczności lokalnej.

W 2024 roku Gmina Miejska Ciechanów podpisała Porozumienie z Województwem Mazowieckim w imieniu którego działa Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej. Porozumienie dotyczy podjęcia współpracy międzyinstytucjonalnej w ramach Projektu „Dla ciebie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”, wspierającej rozwój usług społecznych na terenie miasta Ciechanów. Działania podejmowane w ramach Porozumienia wpłyną na:

1. popularyzację wiedzy na temat usług społecznych i deinstytucjonalizacji,
2. opracowanie lokalnych planów rozwoju usług społecznych, z uwzględnieniem usług w obszarze wspierania dziecka i rodziny,
3. wzmocnienie potencjału instytucjonalnego, organizacyjnego oraz kompetencyjnego instytucji pomocy społecznej i integracji społecznej, instytucji wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji,
4. profesjonalizację działań podejmowanych na rzecz rozwoju usług społecznych poprzez współpracę w szczególności z podmiotami ekonomii społecznej,
5. rozwój w obszarze ekonomii społecznej i wsparcia podmiotów ekonomii społecznej,
6. rozwój w obszarze wspomagania więzi rodzinnych,
7. rozwój działań służących wsparciu procesu integracji cudzoziemców.

W tym zakresie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie włączył się do aktywnej współpracy w obszarze zadań przypisanych w zawartym Porozumieniu o współpracy nr 23/MCPS/04/2024/FERS/US z dnia 24.04.2024 r. W szczególności zaangażowanie dotyczyło

organizacji i udziału w spotkaniach, seminariach, szkoleniach i warsztatach realizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, pracach przy opracowaniu diagnozy potrzeb, współpracy z podmiotami i innymi jednostkami funkcjonującymi na terenie miasta Ciechanów w zakresie rozwoju usług społecznych. Prace w tym zakresie są nadal kontynuowane.

3. Zintegrowane podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu problemów współczesnej rodziny.

- Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w szczególności psychologicznego.

Poza usługami asystenta oraz wsparciem psychologicznym MOPS w Ciechanowie, które zostało opisane w pkt. 2.1.2 i 2.1.3, pomoc w tym zakresie świadczona jest przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów, co prezentuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Pomoc psychologiczna dla rodziców	107	495	561
Wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży	123	288	198
Liczba osób korzystających z pomocy prawnej	189	146	61

Dane Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

- prowadzenie warsztatów i innych form pracy grupowej zwiększających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.

W 2024 roku pracownicy socjalni motywowali osoby wychowujące małoletnie dzieci, z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi do udziału w warsztatach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze "Szkoła dla rodziców", które realizowane były przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ciechanowie.

- Rozwój sieci świetlic osiedlowych.

W 2024 działania w tym zakresie realizowane były głównie przez Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miasta Ciechanów.

- Organizowanie rodzinnych imprez plenerowych i spotkań edukacyjnych

Działania w tym zakresie realizowane były przez Urząd Miasta Ciechanów organizatorzy: Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej Studio.

4. Rozwijanie wielotorowego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych i rodzin z sytuacji kryzysowej

- zapewnienie odpowiedniej liczby asystentów zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tworzenie warunków powrotu dzieci do rodziny biologicznej – opisane w pkt 2.1.2

- współpraca z sądami, policją, i szkołami w celu identyfikowania rodzin dysfunkcyjnych – opisane w pkt. 2.1.1.

Dane dotyczące rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych pomocą, wychowujących małoletnie dzieci	339	352	303
Liczba rodzin, w których zdiagnozowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	147	179	182
Liczba rodzin biologicznych, w których prowadzona była pogłębiona praca socjalna	136	158	176
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, w tym:	47	51	57
Liczba dzieci w tych rodzinach	138	145	151

Dane MOPS Ciechanów

- praca socjalna polegająca na przywróceniu lub wzmocnieniu w rodzinie funkcji społecznych poprzez aktywizację zawodową.

Organizacja prac społecznie-użytecznych

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba instytucji	10	11	12
Liczba etatów	31	29	24
Liczba osób skierowanych	46	47	34
Liczba osób, które zrezygnowały z zatrudnienia	15	17	7
Liczba osób, które podjęły pracę zawodową/stalą	1	1	2
Liczba osób, które osiągnęły wiek emerytalny	-	-	2

Dane MOPS Ciechanów

- Praca socjalna zmierzająca do poprawy sytuacji rodzinnej poprzez podejmowanie terapii, wszczynanie procedur Niebieskiej Karty

Główne działania pracowników socjalnych

Rodzaj podejmowanych działań	2022	2023	2024
Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	3521	3259	3056
Liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną	1123	1277	1224
Liczba rodzin/osób, w których prowadzona była wyłącznie praca socjalna	482	602	628

Liczba rodzin ,w których zostały przeprowadzone interwencje kryzysowe podejmowane w miejscu zamieszkania osób/rodzin	197	213	215
Liczba osób, z którymi zawarto kontrakty socjalne mające na celu aktywizację zawodową lub życiową	49	98	59

Dane MOPS Ciechanów

Pomoc kierowana do rodzin dotkniętych problemem uzależnienia.

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin/ osób korzystających ze świadczeń, w których występuje problem nadużywania alkoholu	185	214	273
Liczba wniosków o nałożenie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	9	6	9
Liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, w stosunku do których prowadzone były oddziaływania w ramach pracy socjalnej	312	431	549

Dane MOPS Ciechanów

Dane dotyczące postępowań ws. procedury „Niebieskiej karty”

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”	130	159	223
Liczba Niebieskich Kart wszczynających procedurę w poszczególnych latach	109	166	177
Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie że są dotknięte przemocą	Kobiety	101	152
	Mężczyźni	8	19
Osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	Kobiety	7	18
	Mężczyźni	102	148
Liczba spotkań grup roboczych	335	702	750
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	6

Dane MOPS Ciechanów

4. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny

Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej oraz papierowej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego należy do obowiązkowych zadań gminy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie realizował powyższe zadanie w 2024 r., sporządzając terminowo sprawozdania z zakresu wspierania rodziny, przysyłając do Wojewody z wykorzystaniem Centralnej Aplikacji Statystycznej lub w wersji papierowej.

5. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przedstawia się następujące potrzeby w zakresie:

1. Kontynuowanie zatrudnienia trzech asystentów rodziny w pełnym wymiarze godzin, celem zapewnienia odpowiedniej jakości pracy z rodzinami doświadczającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Uwzględnienie w budżecie Ośrodka na 2025 r. środków finansowych z przeznaczeniem na utrzymanie dzieci przebywających w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatkową rezerwę w związku z możliwością wystąpienia sytuacji umieszczenia kolejnych dzieci z terenu Gminy Miejskiej Ciechanów w pieczy zastępczej.
3. Zabezpieczenie środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji przez asystentów wspierających rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu oraz pracowników socjalnych.
4. Kontynuowanie działań w obszarze pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, którzy stanowiliby dodatkowe wsparcie dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
5. Podjęcie działań mających na celu zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz specjalistę psychiatrii dziecięcej.
6. Zwiększenie dostępności do bezpłatnej pomocy specjalistycznej np. rodzinnej, psychiatrycznej oraz terapii rodzinnej.
7. Opracowanie i wdrażanie projektów socjalnych adresowanych do rodzin przeżywających trudności w obszarze pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
8. Zabezpieczenie asystentom rodziny ryczałtu w związku z koniecznością dojazdu do miejsc świadczenia pracy w rodzinach i środowisku lokalnym.

Rodzące się potrzeby z zakresu realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umożliwią wyeliminowanie lub zmniejszenie zagrożeń, czego efektem powinno być zwiększenie szans na pozostanie dzieci w środowisku rodzinnym oraz zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców.

**Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej**

Monika Lemanowicz